

#13

únor 2016

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

PROFIL
Zdeněk Strnad

2

TÉMA

Kandidát na rektora opět nezvolen

- 4 Studenti se dočkají svého klubu
- 6 Studenty zapojíme do dění
- 7 Anketa
- 8 Klavíristka s ruskou duší
- 10 Sociální zemědělství v praxi

ROZHOVOR

Umění poskytuje prostor
ke svobodě i zodpovědnosti

12

- 17 Filozofická fakulta slaví deset let
- 18 Filozofie za minutu
- 20 Ve Vodňanech připravují besedy s cizinci
- 22 Rypoši jsou jako dokonalé stroje
- 24 Za katedrou právníků roku

26

NA CESTÁCH

Nepál nezměníš. Nepál změní tebe

CO SE CHYSTÁ

29

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, č. 13/2016

Vydavatel:

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Branišovská 31a, 370 05, České Budějovice

Šéfredaktor: Miroslav Vlasák

Spolupracovníci: Mgr. Alena Binterová, Mgr. Miroslav Boček,
Ing. Radim Dušek, Ph.D., Ing. Ivan Hájek, Mgr. Jiří Váňa

Fotograf: Aleš Motejl, foto na obálce: EPRAVO.CZ

Grafické práce a sazba: Lenka Kotlárová Popelková (Gra-m)

Jazyková korektura: Michaela Šlapáková

Témata, připomínky a náměty můžete zasílat
na mvlasak@jcu.cz

JOURNAL je čtyřikrát ročně distribuován zdarma
na Jihočeské univerzitě, jejích fakultách a dalších
vybraných místech.

Náklad 5000 ks. Tisk: Protisk, s.r.o.

Místo vydání: České Budějovice.

Registrace MK ČR E 21448, ISSN 2336-2170.

1

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

V lednu se na všech osmi fakultách uskutečnil den otevřených dveří.

Cestu si k nám našlo přibližně 3 600 zájemců o studium. Dostalo se jim informací o studiu, nabízených oborech a podmínkách přijímacího řízení. Během celého dne si návštěvníci mohli prohlédnout i zázemí fakult, laboratoře a učebny, seznámit se s vědeckými projekty nebo si prohlédnout Akademickou knihovnu v kampusu.

2

VĚDA PRO KAŽDÉHO V GÉČKU

Univerzita už potřetí připravila celodenní rodinnou akci, na které

odborníci z fakultních pracovišť přiblíží zajímavosti z oblasti vědy a poznání. Věda pro každého v Géčku se koná v sobotu 27. února v Nákupním centru Géčko v Českých Budějovicích. Akce začne v 11 hodin a potrvá do 16:30 hodin. V každou celou hodinu bude na hlavním pódiu probíhat interaktivní show Fyzika a chemie hravě, která představí třeba atraktivní pokusy s tekutým dusíkem. Doprovodný program na stanovištích nabídne mimo jiné ochutnávku rybích specialit.

3

**UNIVERZITA
HOSTÍ RADIORALLYE**

Na loňské soutěži univerzitních

rádií Radorallye v Košicích uspěl tým našeho studentského rádia K2 v několika disciplínách a získal si mezi ostatními rádii zasloužený re-

spekt. Výsledkem byla nabídka pořadatelsví dalšího ročníku. Soutěž, která se v minulých letech konala výhradně ve slovenských městech, se tak od 16. do 20. března poprvé uskuteční na půdě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Držme našemu týmu palce.

4

PLES S PETROU JANŮ

Jen dva dny trvalo, než se vyprodal třiatřicátý ples Jihočeské univerzity, který se koná 12. února v DK Metropol v Českých Budějovicích. Rekordním tempem zmizely i dodatečně přidávané vstupenky. Opět se potvrdilo, že je ples pro univerzitu společenskou událostí roku. Hlavním

hostem večera je letos nestárnoucí zpěvačka Petra Janů, diváci uvidí také silovou akrobacii v podání DaeMen, vítěze soutěže Československo má talent. Módní přehlídku letos zajistí ...atd (ateliér Terezy Dohnalové). K tanci hrají tradičně Metroklub Big Band a Swing Trio Avalon, v kruhovém sále DJ z rádia K2.

KANDIDÁT NA REKTORA OPĚT NEZVOLEN

V pondělí 8. února zasedl Akademický senát, aby se pokusil zvolit kandidáta na funkci rektora pro období 2016 až 2020. Ani napotřetí se mu to nepodařilo a volba se bude opakovat v březnu.

DVĚ NEÚSPĚŠNÉ VOLBY

Kandidáta na funkci rektora se ani ve třetí volbě nepodařilo zvolit. Připomeňme si průběh všech dosavadních voleb. V té první proti sobě stáli pouze dva kandidáti – stávající rektor Libor Grubhoffer a děkan Zemědělské fakulty Miloslav Šoch, tedy dvojice, která svedla souboj již při rektorské volbě v roce 2012. Liboru Grubhofferovi chyběl tentokrát ke zvolení jediný hlas a žádný z kandidátů tedy nebyl zvolen. Ve druhém kole se stávajícímu rektorovi postavili dva noví kandidáti. Dalibor Štys z Fakulty rybářství a ochrany vod, bývalý ministr školství, si vymínil kandidaturu poměrně radikálními kroky. Senátory však nepřesvědčil, dostal pouze dva hlasy a do druhého kola nepostoupil. Mnohem silnější pozici měl Václav Bůžek, který rektorskou funkci zastával již v letech 2004 až 2011. Samotná volba probíhala jako na houpačce. Zatímco v prvním kole chyběl ke zvolení jediný hlas Liboru Grubhofferovi, ve druhém se karta obrátila a o jediný hlas zase utekla Václavu Bůžkovi. Třetí kolo skončilo patovým výsledkem 19 : 19. Bylo jasné, že o tom, kdo bude na další čtyři roky nejvyšším představitelem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, může více napovědět až únorová třetí volba.

TŘETÍ VOLBA NEPŘINESLA ROZUZLENÍ

Té znovu předcházela proces výběru kandidátů. Vedle stávajícího rektora Libora Grubhoffera se po absenci ve druhé volbě vrátil zpět do

souboje o rektorský post děkan Zemědělské fakulty Miloslav Šoch. Dvojici doplnil kandidát z Fakulty rybářství a ochrany vod Pavel Kozák, vedoucí Výzkumného ústavu rybářského a hydrobiologického ve Vodňanech. Ten je členem Akademického senátu JU, který kandidáta na rektora volí, proto se rozhodl hlasování neúčastnit. Ve středu 3. února se akademická obec sešla na představení kandidátů. Rektor Libor Grubhoffer poukázal na nutnost neustále zvyšovat kvalitu a hledat poctivý a profesionální přístup ke všem činnostem. „Naše výzkumná činnost je velmi dobře hodnocena, kde jsme méně konkurenceschopní, musíme přidat. To se týká zejména internacionalizace,“ uvedl. Pavel Kozák současného rektora v některých oblastech pochválil, kriticky se ale vyjádřil k řízení rektorátu nebo nejasné definici poslání fakult. Miloslav Šoch zdůvodnil svoji kandidaturu především pocitem ohrožení suverenity fakult. „Budoucnost

univerzity je nutno postavit na vnitřní demokracii mezi jednotlivými součástmi a jistotách pracovníků,” řekl.

ČEKÁ NÁS ČTVRTÁ VOLBA

Akademický senát JU se ke třetí volbě sešel v pondělí 8. února. Volba byla jako vždy tajná a mohla mít až tři kola. Zvolen měl být kandidát, který by získal nadpoloviční většinu hlasů všech senátorů, tedy dvacet jedna. To se v prvním kole žádnému z kandidátů nepodařilo. Do druhého kola postoupili dva nejúspěšnější, Libor Grubhoffer se sedmnácti hlasy a Pavel Kozák, který získal podporu dvanácti senátorů. Miloslav Šoch získal v prvním kole devět hlasů. Jasno nebylo ani po druhé volbě. V ní získal Libor Grubhoffer znovu sedmnáct hlasů, Pavel Kozák si polepšil na čtrnáct hlasů. Před třetí volbou apeloval Pavel Kozák na nerozhodnuté senátory, aby dali svůj hlas některému z kandidátů a zabránili tím nutnosti vyhlášení dalších voleb. To se nestalo a ani třetí volba nepři-

nesla kýžený výsledek. Libor Grubhoffer obdržel osmnáct hlasů, Pavel Kozák patnáct hlasů. Předseda Akademického senátu Ondřej Doskočil tedy vyhlásil čtvrtou volbu, která se uskuteční 3. března 2016. Kandidáty pro tuto volbu budeme znát 22. února a jejich představení akademické obci se bude konat 1. března. „Jsem zklamaný z toho, že si senát nebyl schopen vybrat z takto pestré nabídky. Myslím, že základní typologii kandidátů jsme vyčerpali,” řekl bezprostředně po skončení třetí volby Ondřej Doskočil. Mandát současnému rektorovi Liboru Grubhofferovi končí 31. března 2016. ●

» Redakce časopisu Journal se omlouvá za nepřesnost v minulém čísle. Profesor Václav Bůžek nastoupil v roce 2004 do funkce rektora z pozice prorektora pro vědu a výzkum JU. «

*Text: Miroslav Vlasák
Foto: Petr Zikmund*

STUDENTI SE DOČKAJÍ SVÉHO KLUBU

Letos se studenti Jihočeské univerzity konečně dočkají studentského klubu. Vedle kavárny s posezením v něm najdou zázemí studenti se zdravotním znevýhodněním i studentské organizace.

STŘECHA VE TVARU FAZOLE

Studentský klub, přesněji řečeno Centrum podpory studentů se specifickými potřebami se studentským klubem, je mezi studenty asi nejsledovanějším projektem posledních let. Na louce za kolejemi, téměř v ideálním středu univerzitního kampusu, už vyrůstá hrubá

stavba a podle plánů by měl být objekt za více než 18 milionů korun dokončen během července. Vznikne centralizovaný prostor pro potřeby studentů, který dosud na univerzitě chyběl. Přizemní a plně bezbariérový objekt od českobudějovického architekta Jana Dvořáka bude rozdělen na dvě samostatné části

propojené atypickou střechou fazolovitého tvaru. Díky ní vznikne kryté venkovní posezení s terasou a výhledem do zeleně.

KLUB S KAPACITOU AŽ 70 MÍST

V první budově bude mít sídlo Centrum podpory studentů se specifickými potřebami. Prostory zde najdou také studentské organizace Mezinárodní studentský klub, Studentská unie a českobudějovická pobočka AIESEC, k dispozici bude i společná zasedací místnost. Druhou samostatnou částí objektu bude vlastní budova klubu. Ta bude přístupná studentům, zaměstnancům i širší veřejnosti. Součástí kavárny s barem bude prostor pro realizaci společenských a kulturních akcí menšího rozsahu. Půjde především o přednášky, výstavy, autorská čtení, diskuse, workshopy, koncerty, ale i setkání s představiteli univerzity. Klub bude mít kapacitu čtyřicet míst s možností rozšíření o dalších třicet míst. Venkovní posezení na terase zajistí navíc dalších třicet míst u stolků. Budoucí provozovatelé klubu Petr Lazar a Milan Brabec slibují, že v nabídce bude kvalitní čerstvě pražená káva a čepovat se bude Budvar.

PROSTORY BUDOU BEZBARIÉROVÉ

„Teplý prosinec nám přál, takže stavba probíhá podle plánu. Pokračovat se bude stavbou vnitřních příček, pokládáním podlah, založením kanalizace a rozvodů a dalšími dokončovacími pracemi. Technologicky nejjednodušší je střecha, jedná se o monolitickou železobetonovou desku s atypickým tvarem, která musí být velmi přesně usazena,“ říká vedoucí investičního oddělení rektorátu Lumír Luštický. Koncem července už by objekt měl být připraven k nastěhování. Přesun ze čtvrtého patra rektorátu do bezbariérového prostoru uvítá Centrum podpory studentů se specifickými potřebami. To slouží studentům i uchazečům o studium, kteří při studiu a výuce potřebují zcela specifický přístup

a pomoc. V prostorách centra bude probíhat individuální výuka studentů, poradenství a diagnostika. „Na univerzitě v současné době studuje několik desítek studentů se specifickými potřebami. Našich služeb mohou využít studenti se zrakovým, sluchovým a pohybovým postižením, s poruchami autistického spektra, se specifickými poruchami učení, s psychickým onemocněním a s chronickým somatickým onemocněním,“ říká vedoucí centra Zdeněk Toušek.

ORGANIZACE MOHOU VÍCE SPOLUPRACOVAT

Z kanceláře ve čtvrtém patře rektorátu se přestěhuje také Mezinárodní studentský klub, který má stabilně kolem dvanácti členů a každý semestr zajišťuje servis pro dvě stovky zahraničních studentů. Pobožce organizace AIESEC, která byla loni vyhlášena jako nejlepší v republice, zase poskytuje od počátku jejího vzniku zázemí Ekonomická fakulta. První reprezentativní prostor získá také Studentská unie, kterou si studenti nejčastěji spojují s pořádáním akcí Seznamovák a Univerzitní Zavírák. „Slibujeme si především zlepšení vzájemné komunikace mezi spolky, nalezení společných zájmů a realizaci společných aktivit,“ shrnuje za všechny prezidentka Mezinárodního studentského klubu Eva Adámková. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl, archiv JU

STUDENTY ZAPOJÍME DO DĚNÍ

Můžete krátce představit svoji činnost?

S kolegou Petrem Lazarem provozujeme českobudějovickou kavárnu a hospůdku Kavárna, která už úspěšně funguje téměř rok. Nabízíme výbornou čerstvou kávu nejvyšší kvality, dobré pivo a další zajímavý sortiment v příjemném prostředí. Tenhle osvědčený model chceme přenést i do kampusu.

Do výběrového řízení na provozovatele studentského klubu jste vstupovali s jasným konceptem. V čem spočívá?

Přes den chceme nabízet příjemné posezení u kávy a večer zábavu u piva a kulturní program, do kterého se zapojí sami studenti. Už jsme podepsali memorandum o spolupráci například se Studentskou unií a divadlem SUD. Moc se na spolupráci se studenty těší-

Provozování kavárny s občerstvením, ale také společenské a kulturní akce, jako jsou výstavy, koncerty, přednášky a workshopy, zajistí ve studentském klubu jeho budoucí provozovatel, společnost BRALAZ, v.o.s. Na otázky odpovídal její spolumajitel Milan Brabec.

me. Současně chceme vybudovat reprezentativní prostor s kvalitním sortimentem, kam může vedení univerzity bez obav vzít třeba zahraniční návštěvu. Myslím, že by klub mohl nalákat i lidi z blízkého okolí. Studenti jsou pro nás ale prioritou.

Mají studenti šanci najít v klubu brigádu?

Určitě, i to je součástí našeho konceptu. Studentský klub, který studentům nabízí nejen zábavu, ale i další příležitosti včetně těch pracovních. Už teď v Kavárně zavčítujeme čtyři, kteří potom budou pracovat i v kampusu. A budeme hledat další. Myslím, že je to ideální možnost přivýděлку hned u kolejí.

Máte konkrétní představu, jak bude vypadat kulturní nabídka? Uvažujete už nad dramaturgií klubu?

Máme z minulosti spoustu kontaktů, kterých chceme využít. Rádi bychom dali prostor studentským kapelám i špičkovým klubovým hudebníkům, i když je jasné, že z prostorových důvodů půjde spíše o komornější muziku. Studenti si také mohou uspořádat vlastní výstavu nebo zajímavou přednášku, v tom jim bude náš dramaturg maximálně nápomocný. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Jan Knyttl

<< Spolumajitelé společnosti BRALAZ, v.o.s.,
Petr Lazar a Milan Brabec.

Těšíte se na nový studentský klub?

Jaké to vaši organizaci/vašemu pracovišti přinese výhody?

Máte v plánu podílet se aktivně na činnosti klubu?

**HYNEK SALÁK, 22 LET,
EKONOMICKÁ FAKULTA, AIESEC**

Na klub se velice těšíme, za takovou podporu od univerzity jsme moc rádi. Bude to pro nás hlavně místo, kde se spolu budou moci členové AIESEC scházet. Díky tomu, že ve studentském klubu budou všechny studentské organizace a spolky, budeme také moci lépe a blíže spolupracovat. V klubu bychom rádi pořádali naše pravidelné cestovatelské večery, plánované přednášky a vyučovací hodiny projektu SPEAK!

**PAVLÍNA ADAMCOVÁ, 26 LET,
REKTORÁT JU,
CENTRUM PODPORY
STUDENTŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI**

Studentský klub našemu pracovišti přinese především mnohem větší prostory. Věřím, že díky tomu se nám podaří naše služby zkvalitnit a nabídnout studentům příjemné prostředí pro spolupráci a setkávání s našimi pracovníky.

**VÁCLAV VOSKA, 24 LET,
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA, STUDENTSKÁ UNIE JU**

Myslím si, že studentský klub v kampusu už dlouho chybí, a proto se na něj velice těšíme. Nejen na klub s kavárnou a barem. Pro nás bude nejdůležitější druhá část budovy, kde budeme mít zázemí a studenti nás budou moci snadněji vyhledat. Už jsme navázali spolupráci s budoucím nájemcem, takže zde budeme vypomáhat s akcemi, ale i pořádat svoje vlastní. Velkou výhodou je pro nás také natočení klubu směrem na louku za kolejemi, což nám velice pomůže při pořádání menších akcí na louce.

**EVA ADÁMKOVÁ, 26 LET,
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA,
MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÝ KLUB JU**

Stavbu nové budovy s nadšením vítáme.

Rádi využijeme větší úložné prostory, možnost scházet se v četnějším počtu a také blízkost ostatních studentských spolků.

Věříme, že pro nás bude nová budova představovat inspirativní a energické prostředí, do kterého se budeme rádi vracet.

KLAVÍRISTKA S RUSKOU DUŠÍ

Studentka magisterského oboru hry na klavír na Pedagogické fakultě JU Tatyana Konopleva už má za sebou celou řadu úspěchů v interpretačních soutěžích. Rodačka z ruského Permu si také během studia vyzkoušela, co obnáší práce hudebního pedagoga.

TĚŽKÝ PRVNÍ ROK

Perm je velkoměsto v nejvýchodnějším cípu evropské části Ruska, těsně před pohořím Ural. Má něco přes milion obyvatel a celý Permský kraj je rozlohou větší než Česká republika. Rodačka z Permu Tatyana Konopleva je ale spíše klidnější povahy a po životě ve velkoměstě netouží. Už pátým rokem žije v Českých Budějovicích, kde studuje na Katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty JU klavír pro základní a střední školy. Za tu dobu se naučila velmi dobře česky. „Kamarádka mojí mamky učí v Permu češtinu, takže jsem od ní nějaké základy dostala. O Čechách vždy říkala, že se tu žije fajn. Také k vám často jezdil sbor z permské konzervatoře, kde zpíval můj tehdejší přítel, takže jsem měla informace z první ruky,“ vzpomíná. Po absolvování klavíru na permské konzervatoři, kterou považuje za velmi kvalitní školu, se rozhodla studovat klavír v České republice. Volba nakonec padla na českobudějovickou Pedagogickou fakultu. „Bylo to první místo, kam jsem jela na přijímací zkoušky, a hned se mi tu zalíbilo, takže už jsem jinam ani nešla. Praha by pro mě asi stejně byla moc velká a hektická, jsem spíše uzavřená a lidi příliš nevyhledávám,“ prozrazuje na sebe. Příchod introvertního člověka do nové země bez znalosti místního jazyka je vždy těžkou zkouškou. Tatyana v ní obstála, i když ne zcela bez šrámů. „První rok nebyl

jednoduchý. Většinu času jsem trávila na pokoji na koleji K4, bylo pro mě těžké navázat s někým kontakt, protože jsem ještě neuměla češtinu. Naštěstí mě učitelé na katedře vždy

podporovali. Mám je všechny moc ráda, cítím se tam jako doma," pochvaluje si katedru vedenou docentem Františkem Hudečkem, který sám klavír vyučuje.

DĚTI SI ZASLOUŽÍ RESPEKT

Intenzivně se věnuje klavíru od osmi let. K hudbě ji přivedla maminka, která byla sice samouk, ale uměla hrát na několik nástrojů. „Trochu vlastně naplňuji její vlastní přání, které si sama nemohla splnit," říká. Do tajů klavíru ji zsvětla babička a malá Táňa se rychle učila. Rodiče ji proto zapsali do hudební školy, později začala navštěvovat už zmíněnou konzervatoř. Hodně se tehdy věnovala klavíru, k teoretickým předmětům se dostala až tady na univerzitě. Ve své bakalářské práci se věnovala systému hudebního vzdělávání v Permském kraji, který je v mnoha směrech odlišný. „V Rusku jsou například na základních školách dvě hodiny klavíru týdně. Z vlastní zkušenosti ale mohu říct, že plat je tam menší než za jednu hodinu týdně v Čechách," usmívá se Tatyana, která si už během studia začala přivydělávat jako klavírní pedagog. Částečné úvazky má na soukromé škole v Českých Budějovicích a na základní umělecké škole v Táboře. Až dokončí magisterské studium, chtěla by pokračovat na plný úvazek. Práce s dětmi se jí líbí, i když jí zpočátku chvíli trvalo vcítit se do dětské duše. „Nestačí jenom naučit, musíte mít respekt k dětem, mluvit s nimi a zajímat se o ně. Když se dítěti někdy nedaří, sama to prožívám. Někdy si připadám jako jejich druhá matka. Pro každého pedagoga je těžké začít, neměla jsem zkušenost s dětmi a bála se, že si nebudeme rozumět. Teď už vím, že to bude jen a jen lepší," líčí Tatyana.

Z KLAVÍRU NA PILOXING

V magisterské práci, kterou by letos ráda obhájila, píše o tom, jak u dětí zamezit zdravotním komplikacím spojeným se zatěžováním pohybového aparátu, například bolesti

zad. Ale také o eliminaci psychických problémů. „Dítě by si mělo nenásilnou formou samo přijít na to, že hudbu miluje. Nemělo by být do ničeho nuceno. Snažím se vytvořit vhodný návod pro pedagoga," vysvětluje Tatyana a nezastírá, že sama trpí trémou i špatným soustředěním. I když už v Rusku uspěla v klavírních soutěžích a v každoroční interpretační soutěži pedagogických fakult z celé České republiky se už třikrát po sobě umístila na skvělém druhém místě, přiznává, že musí mít program dokonale zažitý. „Technika ani hudební citění není problém. Každý rok jsem přišla s náročnějším programem, ale problém byl spíše v mojí hlavě, chvílemi jsem do hudby tak ponořená, že se někde zapomenu. Také je pro mě stresující publikum, i když jim ráda předávám svoje prožitky," vysvětluje. Hodně jí v poslední době pomáhá její druhá láska, kterou je sport. V Rusku se prý musela věnovat hlavně klavíru, po příchodu do Čech má více času na sebe. Začala cvičit jógu a udělala si certifikát na piloxing. Díky tomu teď přebíhá mezi Katedrou hudební výchovy a Katedrou tělesné výchovy, kde kurz piloxingu externě vyučuje. „Po cvičení mám hodinu klavíru a cítím se nabitá, mozek lépe vstřebává informace. Hodina a koncert se ale nedají srovnat, na soutěži musím být více v klidu a soustředěná," říká. Na kariéru koncertní klavíristky nepomýšlí, svoji budoucnost vidí ve výuce dětí a práci korepetitorky. Klasická hudba je pro ni důležitá, i když poslouchá i moderní žánry. „Vážnou hudbu ale poslouchám pozorněji. Je mi u ní dobře. Vyrostla jsem na Bachovi, Chopinovi, Beethovenovi, Čajkovském, teď studuji také novější autory, jako je Stravinský. Ten je psaný spíše pro větší ruce a já mám ráda výzvy," usmívá se klavíristka s ruskou duší. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: archiv Tatyany Konoplevy

SOCIÁLNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ V PRAXI

FRANCOUZSKÉ ZKUŠENOSTI POMOHLY

Čihovice jsou malá okrajová část jihočeského města Týn nad Vltavou, která si udržuje venkovský charakter. Za minulého režimu tu stálo několik zchátralých objektů, po revoluci ale začaly znovu vzkvétat. Spolek POMOC Týn nad Vltavou tehdy vznikl jako sdružení s cílem pomáhat potřebným lidem v rámci rodinné farmy. Na obnoveném zemědělském statku s osmdesáti kravami, ke kterému patří také 400 hektarů luk a pastvin, sto ovcí, několik koní a dvacet hektarů sadů, hospodaří se svou rodinou čtyřicetiletý farmář Jiří Netík mladší. Na první pohled soukromý zemědělec jako každý jiný. Už řadu let ale na statku praktikuje to, co je v západní Evropě zcela běžné a čemu se teď začíná říkat sociální zemědělství. Dvůr Čihovice se totiž stal pilotním projektem Ministerstva zemědělství pro zaměstnávání lidí se změněnou pracovní schopností v rámci malých zemědělských farem. V současné době farma zaměstnává jedenáct lidí se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. „Hodně nám na začátku pomohl společný projekt s francouzskou vzájemnou pojišťovnou MSA ve spolupráci s Agrární komorou ČR a Ministerstvem zemědělství. Vyměnili jsme si s Fran-

Zemědělská fakulta připravuje nový profesně zaměřený bakalářský obor Sociální zemědělství. Tento trend, který je v západní Evropě běžný, se postupně dostává i k nám. Jedním z pilotních projektů, kde je sociální zemědělství již několik let úspěšně uplatňováno v praxi, je farma Jiřího Netíka v Týně nad Vltavou.

couzi spoustu zkušeností a myslím, že v mnoha ohledech máme metodiku zažitou v praxi,“ říká Jiří Netík, který se pokusil francouzské know-how implementovat do venkovských podmínek Vltavotýnska. Jedním z výstupů byl například projekt Alternativní úvazky ve venkovských oblastech, který usiluje o navrácení znevýhodněných osob a osob bez potřebné kvalifikace na trh práce.

FAKULTA CHCE AKREDITOVAT OBOR

Loni už do Čihovic přijeli na stáž zástupci subjektů provozujících sociální zemědělství z Německa, Itálie a Portugalska. Sociální zemědělství se ve státech Evropské unie stalo důležitým tématem udržitelného rozvoje a nyní se zabývá i u nás. „V rámci spolupráce na metodickém pracovišti s Ministerstvem zemědělství se podařilo založit komisi sociálního zemědělství, jejíž jsme aktivními členy, a vytvořit metodiku sociálního zemědělství pro Českou republiku,“ dodává Jiří Netík. Členem komise je také docent Jan Moudrý z Katedry agroekosystémů Zemědělské fakulty JU. Podle jeho slov je v oblasti sociálního zemědělství nezbytné vzdělávání, aby zemědělství podnikatelé více rozuměli práci s osobami sociálně

a zdravotně znevýhodněnými a byli připraveni přijímat je různými způsoby na své farmy. „Připravovali jsme studii pro Agenturu sociálního začleňování Úřadu vlády, z níž jednoznačně vyplynulo, že požadavek na vzdělávání v oblasti sociálního zemědělství vychází přímo ze zemědělské praxe,“ říká Jan Moudrý. Zemědělská fakulta proto připravuje profesně zaměřený bakalářský obor Sociální zemědělství, který je v tuto chvíli ve stadiu akreditace. „Ve spolupráci se Zdravotně sociální, Ekonomickou a Pedagogickou fakultou chceme propojit zemědělský a sociální sektor a naučit zemědělce pracovat ve svých provozech také s lidmi, kteří mají z různých důvodů na pracovním trhu ztíženou pozici. Sociální zemědělství by mělo napomoci rozvoji českého venkova,“ je přesvědčen docent Jan Moudrý, který bude garantem nového oboru.

SOCIÁLNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ NENÍ PRO KAŽDĚHO

Myšlenka sociálního zemědělství není z historického hlediska nic nového. „Zemědělské dvory plnily nejen výrobní, ale také sociální funkci. Na statcích vždy bylo co dělat a co jíst. Bohužel komunistická doba z tohoto způsobu života potřebných lidí udělala jeden ze symbolů vykořisťování a tradice tak byla na dlouhou dobu přerušena,“ upozorňuje zemědělec Jiří Netík, který je dnes jedním z hlavních realizátorů myšlenky integrace lidí se zdravotním a sociálním znevýhodněním na Vltavotýnsku. Zaměstnanec se zdravotním postižením sám aktivně nevyhledává, spíše se snaží pomoci těm, kteří k němu přijdou sami. Projev aktivity a zájmu o zaměstnání je první dobrý předpoklad vzájemné spolupráce. Jedním z pracovníků je i čtyřiapadesátiletý Václav Pikous, který na farmě pracuje už sedm let. „Pečuje o pastviny a ovce a svoji práci miluje, neustále přemýšlí, co kde zlepšit,“ chválí ho Jiří Netík. Většina zaměstnanců pracuje v ovocném sadu, kde například zpracovávají jablečný mošt v bio kvalitě. Podle Netíka není

sociální zemědělství pro každého farmáře, jedná se o zásadní rozhodnutí. V jeho případě hrála roli silná zemědělská a duchovní tradice rodiny. Podat pomocnou ruku je pro něj samozřejmostí. „Někdy říkám, že ústavy bývají domy smutku, kdežto na farmě je veselo, i když i my musíme plnit veškeré předpisy nejen v poskytování sociálních služeb. Lidé jsou v životě se zvířaty a okolní krajinou daleko více uvolnění,“ vysvětluje. Ze vzájemné spolupráce vlastně těží obě strany. Osoby se zdravotním, případně sociálním znevýhodněním mají na trhu práce obecně mnohem horší pozici než ostatní uchazeči o zaměstnání. Sociální zemědělství jim přináší možnost uplatnění a včlenění do běžného života. Pro farmáře znamená zaměstnávání těchto osob částečnou refundaci jejich mzdy. Jiří Netík ale vidí spíše duchovní přesah. „Většinou žije sedlák na statku jen s rodinou, tady se ale na jednu musíte o někoho postarat, přenést část zodpovědnosti. Farma úžasně ožije už jen tím, že někdo umí prožít obyčejnou radost z úrody jablek nebo narození telete. A protože tihle lidé chtějí vidět výsledky své práce, vlastně vás i motivují,“ říká a uvádí jako příklad iniciativy úspěšnou výrobu křížal, na níž by pracovně vytíženému farmáři za normálních okolností nezbyl čas. ●

Text: Miroslav Vlasák
Foto: archiv Dvora Čihovice

UMĚNÍ POSKYTUJE PROSTOR KE SVOBODĚ I ZODPOVĚDNOSTI

Uložit na rozhovor prorektora pro akademické záležitosti a ředitele Ústavu bohemistiky Filozofické fakulty profesora Michala Bauera (49) není snadné. Na první pohled spíše introvertní, přemýšlivý a neformální muž, kterého často potkáte na chodbě v tričku oblíbené kapely, totiž o publicitu příliš nestojí. Když se ale zaujatě rozpovídá, je zřejmé, proč patří mezi přední české bohemisty.

Pozice prorektora pro akademické záležitosti vznikla teprve v roce 2014. V čem spočívá?

Zatímco ostatní prorektoři spravují prioritně jednu hlavní agendu, třeba vědu nebo studium, v mojí kompetenci jsou různé jednotlivosti. Konkrétně studentské hodnocení výuky, klub absolventů, celoživotní vzdělávání a pak záležitosti, které přinese novela vysokoškolského zákona. Dnešní doba je postavena na získávání a vyhodnocování informací a novela počítá mimo jiné s posílením těchto aktivit.

Jste členem předsednictva Rady vysokých škol, v němž novelu pravidelně projednáváte. V jaké je vlastně fázi?

Ve středu 27. ledna novelu ve třetím čtení schválila Poslanecká sněmovna, hlavní změny se týkají způsobu udělování akreditací v souvislosti se zřízením Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství, dále vnitřního hodnocení kvality nebo možnosti odnímání vysokoškolských diplomů a akademických titulů.

V minulém roce se konalo na univerzitě studentské hodnocení výuky v nové podobě. Jak jej hodnotíte?

Všechny fakulty se vešly do hodnocení 1,8, což je myslím pozitivní výsledek. Účast byla od 12 do 62 %, takže ne všude se dají z výsledků vyvodit jednoznačné závěry. Roli ve slabší účasti hraje několik faktorů. Někteří

studenti stále mají strach, že hodnocení není anonymní. Trochu to lidsky chápou, na druhou stranu to ukazuje na ne úplně zdravé poměry ve společnosti, kdy se lidé bojí vyjádřit názor, navíc když jsou ujištěni, že jim žádný postih nehrozí. Mohu znovu potvrdit, že jediný, kdo teoreticky může dohledat respondenta, je IT koordinátor na rektorátu, který data spravuje. Jiným faktorem je, že na některých fakultách se vedení k průzkumu nestavělo úplně vstřícně, takže se setkalo s malou propagací a také chybělo jednoznačné vyvození závěrů, které studenty nejvíce zajímá.

Letos tedy studentské hodnocení probíhá v pozměněné podobě? Je těžké přesvědčit studenty, aby hodnotili, když se pak někteří z nich nedozvědí výsledky?

Jistěže je motivace studentů v této situaci obtížnější. Myslím si, že má smysl hodnotit, protože každý vedoucí pracovník by měl k výsledkům přihlížet. Nejdále jsou v tomhle na Přírodovědecké fakultě, jejíž model jsme převzali. Pokud pro vyučujícího dopadne hodnocení dobře, získá finanční odměnu. Když je naopak hodnocení negativní, následuje rozhovor s vedoucím pracoviště. Původní představa byla taková, že by se všichni členové akademické obce dozvěděli výsledky hodnocení. K tomu ale není obecná shoda. Letos tedy studentské hodnocení probíhá na fakultách ještě druhým způsobem, tedy někde budou výsledky veřejné, jinde se k nim dosta-

ne jen širší vedení fakulty, vedoucí katedry a příslušný zaměstnanec, jehož se hodnocení týká. Podle novely vysokoškolského zákona je studentské hodnocení výuky jedním ze způsobů zjišťování i zajišťování vnitřního hodnocení kvality.

Ve vaší kompetenci je také celoživotní vzdělávání, které je trendem posledních let. Vysoké školy k němu velmi vzhlíží i vzhledem ke klesajícím počtům financovaných studentů.

Každá fakulta jistě přivítá navýšení rozpočtu. Některé fakulty získávají finanční zdroje prioritně přes vědu, na jiných je významným přílepením právě celoživotní vzdělávání, někde se daří skloubit obojí. Teologická fakulta, Zdravotně sociální fakulta nebo Fakulta rybnářství a ochrany vod celoživotní vzdělávání rozvíjejí a snaží se je dále zatraktivnit. Postupně se přidávají i další, například Filozofická fakulta, která pro veřejnost mimo jiné otevřela vyhledávaný kurz genealogie. Také rektorát pořádá jazykové kurzy. Pracujeme na zatraktivnění webu celoživotního vzdělávání, aby zájemce na jednom místě našel kompletní nabídku kurzů.

Na univerzitě se intenzivně řeší těsnější spolupráce s absolventy. Jak to vypadá se vznikajícím Absolventským klubem JU?

Je třeba si uvědomit, že přirozený je klub absolventů oboru, případně fakulty. Ty fungují, nejstarší má u nás Zemědělská fakulta. Celouniverzitní klub už je v našich poměrech vnímán jako poněkud nadstandardní záležitost. V českém prostředí nemá takovou tradici jako v západním světě, ale především by měl mít jinou podobu než zmíněný klub Zemědělské fakulty. Na některých velkých školách, jako jsou Univerzita Karlova, Masarykova univerzita nebo Univerzita Palackého, na tom zapracovali a pořádají pro absolventy spoustu různých akcí, ale ani tam není podle mých informací o celouniverzitní klub masový zájem, spíše absolventi využívají nabízených výhod,

jako je bezplatný vstup do knihovny nebo účast na univerzitních či fakultních kurzech se slevou. Absolventský klub JU má nový web, nyní je třeba i ve spolupráci s fakultami domlouvat další atraktivní výhody. Absolventi by mohli využívat třeba služeb Centra prevence civilizačních chorob nebo se přihlásit přes snížený poplatek do kurzů celoživotního vzdělávání. Studentům chceme rovnou na promociích rozdávat pozvánky. Registrovat se mohou právě přes nové webové stránky.

Myslíte si, že je třeba univerzitu ještě více otevřít směrem k veřejnosti?

Ano, ale je také třeba podnitit větší zainteresovanost členů akademické obce na životě univerzity. Překvapilo mě například nemile, že o určitých interních záležitostech univerzity měli někteří kandidáti na funkci rektora jen velmi obecnou představu. Jako kdyby mnozí žili uzavřeni do sebe a svých témat, specializací, problémů.

Pojďme k vaší odborné profesi bohemisty. Kde se vzal váš hluboký zájem o literaturu?

Vždycky jsem rád četl a v 8. třídě základní školy mě zničehonic oslovil Bezruč, nejspíš svým uměleckým a přitom srozumitelným způsobem zobrazení skutečného světa, lidských osudů, sociální tematiky. Člověk ale ujde kus cesty, takže později mě oslovila náročnější tvorba, česká i zahraniční.

Co jste přesně v Českých Budějovicích studoval?

Studoval jsem na Pedagogické fakultě češtinu a dějepis pro základní a střední školy. Literatura i historie mě zajímaly, ke všemu si ale člověk musí najít cestu sám. Tak to bylo i na fakultě. Některí pedagogové se vám snaží dveře otevřít, u jiných musíte strčit nohu a prodat se dovnitř a ještě u jiných jejich dveře minout a najít si jiné. Navíc bylo tehdy, zejména na katedře dějepisů, příliš bezduchého marxismu, nedýchalo se

tam moc dobře, proto bylo nezbytné jít svou vlastní cestou. Neznamenalo to jen negativní zkušenost, a jistěže ne všichni byli takoví. Navíc, připravovalo mě to do života, učilo mě to hledat slušnost, čestnost, poctivost, které se zdály být tehdy tolik ohroženy. Dnes vím, že nejen tehdy. Každopádně i tato zkušenost mě přivedla k prioritnímu zájmu o literaturu, na katedře češtiny se přece jen myslelo svobodněji. Každé ráno před začátkem výuky jsem chodil do antikvariátu a probíral se knihami. Jednoho dne jsem narazil na drobnou knížku, která neměla na hřbetu žádný potisk. Byl to svazček *Lístky z alba* od Jana Čepa, který pro mě znamenal otevření zcela nového světa.

O Janu Čepovi jste později dokonce napsal knihu založenou na vzpomínkách jeho rodiny. Čím vás tolik oslovil?

Okamžitě jsem u něho cítil pocit sounále-

žitosti, jako by mluvil přímo ke mně. Jeho tvorba představuje svébytný, něžný, krásný a nesmírně křehký svět, ve kterém jsou prožitky velmi intenzivně popsány. Od té doby jsem v Čepově světě stále přítomen, do něj se uchyluji, když pocituji aroganci, agresivitu, zlobu, ale i povrchnost současné doby. Podobně to mám s Holanem, Reynkem, Halasem, Zahradníčkem a dalšími autory. Jsou pro mě jakýmsi bezpečím. U Čepa ještě hrály roli fotografie, hodně dám na oční kontakt. A když se podívám do Čepových očí, cítím z nich skromnost. Mám rád lidi, kteří něco dokáží a jsou skromní. Čep takovým byl.

Vydal jste také knihu rozhovorů s Jiřím Kolářem. Jaké bylo setkání s tímto světově proslulým umělcem?

Jiří Kolář byl jiný typ člověka než Čep, který žil hodně v ústraní. Poprvé jsem u něho byl

na návštěvě společně s Arnoštem Lustigem. Kolář byl zpočátku poněkud nedůvěřivý, ale nakonec se ledy prolomily, i když až při mé další návštěvě. Stýkali jsme se pak několik let, poslední setkání už byla velmi smutná, protože byl vážně nemocný a těžko hovořil. Vydání té knihy se bohužel nedožil.

Vystudoval jste přesně v období, kdy komunistický režim padl. Předpokládám, že se vám tehdy úžasně otevřely literární obzory.

Zdálo se to být neskutečné. Valilo se to na nás a já jsem ani nestačil číst. Tehdy panovala představa, že každý exilový autor je vynikající. Pak se ukázalo, že to neplatí. Dnes už mladí čtenáři těžko chápou, že když se k vám v době normalizace dostala knížka zakázaného autora, musel jste ji během pár hodin přečíst a poslat dál. K četbě byl tehdy úplně jiný vztah než dnes. Když jste natrefili na Kafku, nesli jste si ho domů skoro posvátně. Podobně jsem to měl a mám také s hudbou.

Muzikant nedokáže poslouchat hudbu jen jako kulisu, vnímá jednotlivé nástroje. Jak to má literární vědec, když čte poezii? Dokáže se do básně ponořit, nebo podvědomě rozebírá typy veršů?

To zase ne, dokážu se do básně vžít, prožít ji – samozřejmě když za to stojí. Víte, co mi spíše vadí? Když se dříve tiskly knížky, pracovalo na nich několik redaktorů a korektorů. Dnes se šetří, takže není problém narazit na tiskovou chybu, chybu v interpunkci nebo dokonce špatném psaní písmen i a y. Tohle mě udeří do očí spolehlivě. Dříve byly knížky skutečně tištěny, když se stránek dotýkáte prsty, cítíte vyražená písmena, dnes jsou to spíše skeny, pod přebaly bývalo plátno. Dnes málokdy narazíte na půvabnou knihu.

Máte nějakého současného autora, o kterém byste řekl, že by se mohl časem objevit v čítankách?

Napadá mě jako první Karel Šiktanc, ale

ten už v čítankách je. Dokáže ojedinelým způsobem skloubit zvukovou i rytmickou stránku s tím, co chce sdělit. Před tímhle básníkem smekám. Už mu bude 88 let a stále hledá nové způsoby vyjádření. Jsou tu další pozoruhodná jména, třeba Miloslav Topinka, Edgar Dutka, z méj generace Radka Denemarková, velmi přemýšlivá esejistka a beletristka. Nebo Michal Ajvaz. A u těch mladších? Jsem předsedou poroty Ceny Jaroslava Seiferta. Každý rok si říkáme, že je stále těžší najít nového laureáta. Vždyť nejmladším autorem, který cenu dostal, je Jáchym Topol. Někteří autoři mi připadají jen jako zruční řemeslníci. Možná ale, že každá generace je jen přísnější na své současníky.

Podíli se na monumentálních Dějinách nové moderny, na kterých spolupracuje tým pod vedením profesora Papouška. Je to pro vás prozatím vrchol vědecké činnosti?

Z odborného hlediska jsou pro mě Dějiny nové moderny vrcholem. Jsou úspěšně hodnoceny nejen odborníky, když je jedu přednášet na univerzity do Krakova, Padovy nebo do Florencie či do Pisy, znají je tam a vyjadřují se k nim s respektem. Pracuje na nich tým z naší univerzity a z Univerzity Karlovy, jehož členové si velmi dobře rozumí lidsky a jednotliví autoři se vzájemně nesmírně inspirují. To považuji za důležité, abyste si rozuměl s těmi, s nimiž těsně spolupracujete, a vážil si jich – odborně i lidsky. Hodně mě vnitřně uspokojuje poznávání a nalézání nových textů, autorů a myšlenek, pátrání po nich. Člověka to neobyčejně kultivuje a obohacuje. Literatura a obecně umění jsou nádherné v tom, že každému poskytují svobodný prostor pro interpretaci, která by ale měla být zodpovědná, vytvářejí prostor ke kladení si otázek, k znepokojení, k neustálé seberefexi. A bez ní nemůžeme existovat. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

FILOZOFICKÁ FAKULTA SLAVÍ DESET LET

Možná jste si všimli nového sloganu „on-life“, který si třetí nejmladší fakulta Jihočeské univerzity nadělila k desetiletému výročí.

Filozofická fakulta JU slaví v roce 2016 deset let existence. Za tu dobu si stihla vybudovat renomé moderní vědecké instituce. Vraťme se krátce do doby jejího vzniku. Základ nové fakulty tvořily dva bývalé elitní ústavy Pedagogické fakulty. K tehdy již samostatnému Historickému ústavu pod vedením profesora Václava Bůžka, který byl v té době také rektorem univerzity a hlavním iniciátorem vzniku nové fakulty, se přidal Ústav bohemistiky v čele s profesorem Vladimírem Papouškem. Společně se jim podařilo projekt nové fakulty obhájit před akreditační komisí a od 1. ledna 2006 měla Jihočeská univerzita o další fakultu navíc. Prvním děkanem se stal historik Pavel Král, nyní stojí už pátým rokem v čele fakulty bohemi-
sta Vladimír Papoušek. „Od počátku jsme se snažili budovat další obory. Klíčový pro nás vždy byl solidní vědecký fundament, který dává předpoklad kvalitní výuce,“ říká současný děkan a pochvaluje si, že ve vědecké radě fakulty sedí mnoho zvučných jmen české vědy. Postupně vznikaly ústavy archivnictví a pomocných věd historických, archeologie, dějin umění a estetiky, později se připojil Ústav romanistiky, který přešel rovněž z Pedagogické fakulty. Filologické obory se dále rozšířily s novým Ústavem anglistiky a Ústavem česko-německých areálových studií a germanistiky. Jako prozatím poslední vznikl Ústav kulturních studií. Počet studentů fakulty se ustálil kolem tisícovky a to je prý ideální stav. „V zásadě neplánujeme další rozrůstání, chceme stavět hlavně na kvalitě a zajistit všem oborům magisterská

a doktorská studia, bez toho nelze rozvíjet vědu. Asi jediný obor, který by na fakultě už díky jejímu názvu měl být, je filozofie. Zatím ale velmi dobře spolupracujeme s Teologickou fakultou, která ji vyučuje,“ podotýká Vladimír Papoušek. Oslavy chystá fakulta v průběhu celého roku. Kromě zajímavých konferencí a akcí pro veřejnost by se měla uskutečnit slavnostní vědecká rada a děkan by rád uspořádal přednášku nějakého světově respektovaného vědce. Sledujte stránky www.ff.jcu.cz a brzy se dozvíte více. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Libor Sváček

FILOZOFIE ZA MINUTU

Přiblížit srozumitelně základní filozofické pojmy každému je cílem seriálu krátkých videí, která od října zveřejňuje každý týden Katedra filosofie a religionistiky Teologické fakulty JU.

VIDEA JSOU JEN BONUSEM

Rychle, stručně, vizuálně, po síti, to je krédo dnešní doby. Členové Katedry filosofie a religionistiky na Teologické fakultě dostali nápad, jak představit srozumitelně a přitom odborně základní filozofické pojmy. Zvolili formát krátkých videí, která šíří na sociálních sítích, a projekt nazvali Filosofie (asi) za minutu. Jak už název napovídá, ne vždy se stanovená minuta daří dodržet, aniž by to však bylo ke škodě. Na Facebooku už koluje několik zveřejněných dělů vysvětlujících

pojmy jako kategorický imperativ, jsoučno, etika, metafyzika, duše, esence, věc o sobě nebo přirozenost. A přibývají další. Filozof Tomáš Machula, který je děkanem Teologické fakulty a současně jedním ze spoluvůrců projektu, vysvětluje: „Chtěli jsme ukázat, že lidé se nemusí filozofie bát a že pojmy, které budí respekt, nejsou zdaleka tak nepochopitelné, jak se na první pohled nebo poslech může jevit.“ Videá mohou sloužit jako vhodné pomůcky pro studenty, kteří se připravují na testy ze základů filozofie nebo k maturitě

ze základů společenských věd. Jak ale v jedné pasáži videa o jsoucnu vtípně komentuje Tomáš Machula, není na škodu, když si základní pojmosloví projdou i vysokoškolsí studenti filozofie. Jeho kolega docent Jakub Sirovátka, který je sám tváříd několika dalších spotů, k tomu doplňuje: „Občas se stane, že mi studenti u zkoušky citují pasáže z mých videí, to ale není jejich cílem. Chceme jejich prostřednictvím podat studentům pomocnou ruku, vnímám je jako bonus navíc, takovou jednohubku, která by mohla vzbudit chuť na další poznání. Nikdo z nás nenosíme pravdu v kapse, chceme spíše studenty přimět, aby začali sami hledat a zabývat se filozofií hlouběji.“

VŠECHNO V ŽIVOTĚ JE POKUS

V tuto chvíli je zveřejněno patnáct dílů, stejný počet už je natočených. Ze středních škol chodí pozitivní reakce i tipy na další témata, takže dokud zájem potrvá, bude se točit dál. Je možné, že už nepůjde jen o vysvětlení pojmosloví, a také formát minutové přednášky se v některých případech prodlouží. Na projektu se dále podílejí teolog Jan Samohýl, religionista Martin Klapetek, filozof Daniel Heider, teolog Jaroslav Vokoun, etik Vojtěch Šimek a kulturolog Vít Erban. Za kamerou stojí režisér a spolutvůrce projektu Bedřich Jetelina, kterého už čtenáři Journalu zaregistrovali v souvislosti s dokumentárními rekonstrukcemi biblických příběhů. I vzhledem k tomu, že projekt dělají všichni zúčastnění nad rámec svých pracovních aktivit a není hrazen z grantu, točí se jednoduše na jeden záběr, žádné střihy a postprodukční kouzla nečekejte. Řečník si tak musí svůj monolog dobře promyslet a přednést ho tak říkajíc spatra. „Člověk si musí urovnat v hlavě, co chce říct, pokud možno jasně a srozumitelně, ale ne zjednodušeně. Je to něco jiného než přednáška, tady člověk nemá možnost něco dodatečně

vysvětlit. Jak s oblibou říkám, všechno v životě je pokus,“ popisuje Jakub Sirovátka, který se na katedře věnuje především etice a vztahu filozofie a náboženství. Projekt už zaujal i média včetně Českého rozhlasu a má také vlastní stránky www.fizami.cz.

VELKÉ OTÁZKY SE NEMĚNÍ

Mnoho lidí si v dnešní uspěchané době drží od filozofie odstup, považují ji za vědu odtrženou od reality života. Proč by měl současný člověk studovat filozofii? Proč číst autory, jejichž díla mohou být během staletí překonaná? „V humanitních vědách neplatí, že by názory byly překonané. Myšlenky Platona nebo Aristotela jsou stále živé, není možné říct, že by je další vývoj překonal. Samozřejmě že každý myslitel je poplatný své době, ale velké otázky zůstávají – co je svět, jak mám žít a tak dále. Filozofie nám pomáhá orientovat se ve světě, je úzce propojena s naším životem. V antice byla filozofie životní praxí,“ vysvětluje Jakub Sirovátka, kterému je blízká platonská tradice a německo-francouzský fenomenologický proud bádání, zejména pak Immanuel Kant. Praktický dopad filozofie podle něj dokládá i to, že mnoho studentů nestuduje filozofii primárně proto, aby se jí mohli živit, ale protože si sami chtějí utřídit myšlenky a hodnoty. Pokud by snad někdo po zhlédnutí videí dostal chuť ponořit se do světa filozofie, doporučuje Sirovátka pro začátek Úvod do filosofie od Karla Jasperse, který původně vznikl jako cyklus rozhlasových přednášek pro veřejnost. „V tom je určitá podobnost. Filozofie a humanitní vědy mají trochu ostych jít s něčím na trh a popularizovat se. Minutové video na Facebooku zaujme spíše než hodinová přednáška. Je ale třeba jej vnímat jen jako vstupní bránu,“ upozorňuje. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

VE VODŇANECH PŘIPRAVUJÍ BESEDY S CIZINCI

Na Fakultě rybářství a ochrany vod JU ve Vodňanech studuje nebo pracuje velké množství cizinců, často z exotických koutů světa. Potkáváme je na ulici nebo v obchodě, odkud ale jsou, co je k nám přivedlo a jak se jim u nás líbí, o tom nevíme nic. Středisko MEVPIS FROV JU proto v letošním roce připravuje sérii multikulturních pořadů, během nichž cizinci představí země, ze kterých pocházejí.

Pořady se ponесou v neformálním duchu, zájemci si budou moci například vyzkoušet, jak se tančí ve Rwandě nebo jak se zdraví lidé v Íránu. „Vedle představení dané země klademe důraz na osobní příběh každého cizince. Jestli zažil při příjezdu do Čech nějaký kulturní šok nebo jak se zpětně během pobytu v Čechách změnil pohled na jeho rodnou zemi,“ vysvětluje Miroslav Boček, jeden z organizátorů akcí a manažer MEVPIS Vodňany.

POZNATKY O CHOVU RYB VYUŽIJTE VE RWANDĚ

První pořad je naplánovaný na úterý 23. února od 18 hodin a uskuteční se v sále střediska MEVPIS, které sídlí v ulici Na Valše 207 (vjezd z Říční ulice). Představí se v něm Marcellin Rutegwa, mladý doktorand ze Rwandy, který se na fakultě zabývá hydrobiologií

a chovem ryb. Marcellin přijel do Čech před čtyřmi měsíci, bydlí na ubytovně v Českých Budějovicích a za studiem zčásti dojíždí do Vodňan. Evropa pro něj není ničím novým. Za sebou má již rok a půl v Holandsku, kde působil na univerzitě v rámci programu zajištěném organizací UNESCO. V rodném Kigali, hlavním městě Rwandy, pracuje jako učitel na pedagogické fakultě, kde vyučuje

budoucí pedagogy biologií. Nyní ho ale čeká několik let studia na jihu Čech. Do Rwandy by se ale rád vrátil, a nejen proto, že na něho čeká žena se dvěma dětmi. „Chov ryb je ve Rwandě na velmi nízké úrovni. Poznatky ze studia na Jihočeské univerzitě určitě ve své rodné zemi uplatním. Ve Rwandě je mnoho velkých jezer a rybolov tam má velký potenciál,“ vysvětluje Rutegwa. V Čechách ho ze všeho nejvíc zaskočily mrazivé dny, na které není ze své domoviny zvyklý. „Sníh máme ve Rwandě jen na jednom místě, na nejvyšší hoře Karisimbi,“ glosuje zachumlaný do šály a čepice letošní vlnu lednových mrazů. Za zábavou zde na jihu Čech zatím moc nechodí, naráží na jazykovou bariéru. Přesto nezahálí a práci na fakultě si zpříjemnil například během svátku Tří králů, kdy se v průvodu v Českých Budějovicích zhostil role černého krále Baltazara.

*Doktorand
ze Rwandy Marcellin
Rutegwa bude
23. února
prvním hostem besedy.*

NACIONÁLNÍ SPORY SI DO EVROPY NEVOZÍ

Další večer bude zaměřený na doktorandy z Indie, Pákistánu a Íránu. Mezi Pákistánem a Indií panují velmi vyhrocené politické vztahy. Pro mnohé idealistická myšlenka, že vzdělání překonává sváry mezi národy, je tu ale naplněna v praxi. Studenti z obou zemí, kteří se na fakultě zabývají například biologií

a chovem raků nebo genetikou ryb, se mezi sebou vzájemně respektují. Jak obrazně dosvědčuje mladá doktorandka Shivaramu Sahaha, která během večera představí zejména jižní část Indie, odkud pochází, národní revnivost si s sebou na cestu do Evropy nepřibalila. „Ačkoli se od sebe Indové a Pákistanci liší téměř ve všem, respektují každého ze svých kolegů a podobné věci do svého profesního života nezatahují,“ svěřuje se.

Pro Sahanu jde o první pobyt v Evropě. Vše je tu jiné, ať se jedná o stravovací návyky, nebo způsob bydlení. Přesto jí komunikace s Evropany potíže nečiní, jelikož mentalita zdejších lidí už tolik odlišná není. V Indii vystudovala vysokou školu zaměřenou na rybářství a specializuje se na problematiku genetiky ryb. Jejím vedoucím je profesor

Martin Flajšhans, který je na Fakultě rybářství a ochrany vod v čele Laboratoře molekulární, buněčné a kvantitativní genetiky.

Další z pořadů budou věnované cizincům z Vietnamu, Turecka nebo Ukrajiny. Vstupné je na všechny večery dobrovolné. Vedle multikulturních večerů připravuje středisko MEVPIS již tradičně řadu jiných pořadů, zaměřených zejména na kurzy měkkých dovedností (tzv. soft skills) a jazykové kurzy. Zájemci si vedle toho mohou pronajmout prostory střediska pro pořádání soukromých či pracovních akcí. V případě zájmu se mohou obrátit na Kláru Kovaříkovou (tel.: +420 737 221 931, e-mail: kkovarikova@frov.jcu.cz). ●

*Text: Miroslav Boček
Foto: Zuzana Dvořáková*

RYPOŠI JSOU JAKO DOKONALÉ STROJE

Málo známi afričtí rypoši jsou už řadu let předmětem výzkumu vědců z Přírodovědecké fakulty JU. Jako jedni z mála zkoumají tyto hlodavce v jejich přirozeném prostředí, ale disponují také jedinečným chovem přímo na fakultě. Mnoho překvapivých objevů o tajemných podzemních savcích tak pochází právě z Českých Budějovic.

Drobní afričtí savci rypoši jsou opravdu zvláštní živočichové. Tajemní a stále ještě málo prozkoumaní. O to překvapivější je, že podzemí Blažkova pavilonu Přírodovědecké fakulty v Českých Budějovicích ukrývá unikátní chov hned několika druhů těchto zvířat. Nic podobného v českých podmínkách nenajdete. Docent Radim Šumbera z Katedry zoologie se jejich výzkumu věnuje už téměř osmnáct let. K tomuto podivnému podzemnímu obratlovcu se dostal poprvé v německém Essenu během svého doktorského studia. „Chtěl jsem původně studovat velká africká zvířata, ale zpětně jsem rád za rypoše. U podzemních zvířat máte například z hlediska smyslové biologie nebo fyziologie spoustu neprobádaných možností,“ vysvětluje. Vlastní výzkum započal v roce 2000 v africkém Malawi studiem rypoše stříbřitého, o kterém napsal disertační práci. Od té doby jezdí studovat rypoše do Afriky pravidelně. Pro africké domorodce je tento hlodavec populární asi tak jako krtek pro českého zahrádkáře. „Domorodci už jsou za ta léta zvyklí na nejrůznější rozmary bílého muže, ale náš výzkum i oni považují za dost bizarní záležitost. Rypoše nenávidí, protože jim ve velkém ničí úrodu. Párkrát si kousne do podzemní hlízy, jako je batát nebo maniok, čímž ji znehodnotí, a hned jde na další,“ líčí Radim Šumbera. Na druhou stranu jsou domorodci pro badatele nepostradatelnými pomocníky, protože odchyt rypošů je kvůli

jejich plachosti a nedůvěřivosti poměrně složitý, časově náročný a vyžaduje sofistikované metody lovu.

TŘI KILOMETRY TUNELŮ

Rypoš, který vypadá asi jako morče s hlavou mrože, budí u lidí rozpačité reakce. „Neznám jiné zvíře, které by tak polarizovalo názory. Někdo tvrdí, že je krásný a roztomilý, druzí jej považují za šeredného, neurčitý vztah k němu má ale málokdo. Rypoš určitě není žádný krasavec, přesto ale zasluhuje náš obdiv,“ říká Radim Šumbera. Tito tvorové se totiž v průběhu milionů let evoluce dokonale adaptovali na temný život v podzemí s vysokou vlhkostí a omezeným přísunem kyslíku. Stavějí si labyrinty podzemních chodeb, které mohou v některých případech měřit i tři kilometry. U sociálních druhů rodina drží

pohromadě. Tedy alespoň do doby, než se přibližně tři až čtyřletí samci nebo samičky, kteří se dosud nerozmnožovali, rozhodnout zkusit štěstí a vydají se založit vlastní rodinu. Je to vždy velký hazard se životem, ale jiná možnost není – pářit se může většinou jen hlavní pár a na ostatní se nedostane. „Sociální druhy rypošů zbožňují stavění hnízd. Když jim v zajetí hodíte do terária kus papíru, vždy se mohou poprat, aby ho mohli rozcupovat a odnést do společného domečku,“ popisuje Radim Šumbera. Přítomnost rypošů rozeznáte v přírodě podle krtin. Ty jsou vlastně vyústěním potravních chodeb, které se nalézají zhruba deset centimetrů pod povrchem. Hnízda jsou obvykle umístěna mnohem hlouběji. Některé tunely vedou ale i dva metry pod zemí a pravděpodobně slouží ke zchlazení přehřátého organismu. Jednotlivé druhy rypošů žijí na různých místech, například rypoš stříbřitý je rozšířen od severního Mosambiku a východní Zambie až po jižní Keňu, naproti tomu rypoš Ansellův žije jen na malém prostoru kolem zambijského hlavního města Lusaka.

SILNĚJŠÍ STISK NEŽ HYENA

Rypoši nepřestanou vědce fascinovat. Například dlouhověkostí. Rekordmanem je rypoš lysý, který se může dožít i více než třiceti let. Podzemí jim poskytuje relativní bezpečí před predátory i nemocemi. Vlastně se ani neví, na co přirozeně umírají. Na rozdíl od jiných savců, třeba myší, mají dva geny proti rakovině a nenajdete u nich žádné nádory. Samostatnou kapitolou jsou jejich zuby. Pokud jste si mysleli, že největší silou skusu disponuje hyena, věřte, že rypoš ji předčí. „Zuby používají jako krumpáč, velké široké packy jako lopatu. Hlínu, která je v Africe tvrdá jako beton, vykusují rychlostí i několik metrů za den. Jsou jako obrovsky výkonné stroje a přitom to zvládají bez nejmenších potíží,“ popisuje Radim Šumbera a dokládá případy, kdy se rypoši prokousali půlcentimetrovým

plexisklem nebo i cihlovým krbem. Jeden druh má dokonce jakési záložní zuby a v okamžiku, kdy se jim první a nejvíce namáhaný pár postranních zubů vstřebá a vypadne, celá zubní řada se posune dopředu. Jejich lebka je ve skutečnosti malinká, obličej tvoří z větší části žvýkací svaly. Zuby, které vyúsťují mimo ústní dutinu, rostou rychlostí až centimetr za týden a kvůli hrabání vykusováním půdy mají velký obrus. Rypoši si kvůli přísunu vápníku neváhají stáhnout pod zem i kosti zvířat. Mohli bychom pokračovat o tom, jak rypoši vidí jen modré a zelené světlo, jak chodí pozadu stejně rychle jako popředu, jak používají magnetický smysl... Nezbývá než konstatovat, že tenhle prapodivný živočich stojí za bližší prozkoumání. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

ZA KATEDROU PRÁVNÍK ROKU

JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph.D., (38) nepatří mezi soudce, které vidáme v televizi skryté za nekonečnými stohy spisů. O své práci hovoří rád, upřímně a s nepřehlédnutelným nadšením. I přesto, že jako místopředseda Krajského soudu v Českých Budějovicích nemá volného času nazbyt, se již několik let věnuje vzdělávání studentů nejen Ekonomické fakulty JU. Za svůj profesionální přístup k insolvenčnímu právu byl navíc letos oceněn titulem Právník roku 2015.

PRÁVNÍ CELEBRITA

Brno. 29. leden. Téměř 3 tisíce hostů. U mikrofonu Martin Dejdar. Tak by se dal stručně popsat galavečer již 11. ročníku prestižní soutěže Právník roku. Tento titul zde za rok 2015 získalo v jednotlivých kategoriích deset osobností, které se přičinily o rozvoj svého oboru práva. Jednou z nich je i Zdeněk Strnad. V oblasti insolvenční bojuje aktivně proti činnosti oddlužovacích agentur parazitujících na dlužnících v jejich tíživé životní situaci. Zároveň se mu daří zefektivňovat insolvenční proces v praxi. „Jednoho dne mi zavolali z České advokátní komory a k mému překvapení mi oznámili, že jsem byl odbornou porotou zvolen za obor insolvenční právníkem roku 2015. Co na to říci - je to pro mě opravdu velká pocta. Nesmírně si vážím nejen hlasů porotců a především ceny jako takové, ale také získaných nominací, které mě vlastně do soutěže dostaly. Právě ty totiž potvrzují, že si lidé všímají toho, co dělám,“ přiznává s pokorou.

OSOBNÍ BANKROT V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Povolání soudce si Zdeněk Strnad doslova vysnil. Nevedla k němu ale přímá cesta. Nejdříve několik let řídil státní správu ve vodním hospodářství na Ministerstvu zemědělství.

Tato oblast ho zajímá dodnes. Není tedy překvapením, že je spoluautorem historicky první tuzemské učebnice vodního práva. Poté se na scéně objevují České Budějovice a jejich krajský soud. Zde se Zdeněk Strnad stává nejdříve asistentem, poté insolvenčním soudcem a následně v roce 2013 i místopředsedou odpovědným za úsek obchodní a správní. „Insolvence, respektive oddlužení či jinými slovy osobní bankrot, je jediné legální řešení situace, kdy má člověk dlouhodobě dluhy, které není schopen splácet. Oddlužení představuje asi 92 % veškeré insolvenční agendy. V reálu to jen u našeho soudu znamená přibližně 180 návrhů na zahájení řízení měsíčně. V celé České republice je to ročně více než 25 tisíc takových návrhů. Po povolení osobního bankrotu soud stanoví i konkrétní způsob jeho provedení, kterým je nejčastěji splátkový kalendář. Po pěti letech poctivého splácení pak může být dlužníkovi oduštěno až 70 % závazků,“ vysvětluje spoluautor právě projednávané novely insolvenčního zákona, jejímž cílem je kromě jiného zbatit soudy zbytečné administrativy.

KDE PORADÍ DLUŽNÍKŮM?

K omezování činnosti oddlužovacích agentur, které podle něho dnes nejvíce kazí insolvenčním pověst, přispěl místopředseda

krajského soudu i průkopnickým projektem první Bezplatné insolvenční poradny, která sídlí v Českých Budějovicích. Zde přihlášení advokáti a insolvenční správci radí dlužníkům, jak postupovat, aby svou dluhovou situaci zdárně vyřešili a zároveň se vyhnuli škodlivému a neprofesionálnímu poradenství oddlužovacích agentur. „V mé profesi se setkávám se dvěma skupinami dlužníků. První jsou ti, kteří se dostali do nepříznivé životní situace bez vlastního zavinění - například se náhle ocitli bez práce, onemocněli, rozvedli se. V dobré víře si předtím vzali úvěr, a kdyby vše běželo tak, jak mělo, neměli by problém dluh splatit. Pokud jsou rozumní a vyhnou se nabídkám nejrůznějších lichvářů, osobní bankrot jim pomůže vrátit se do života bez dluhů. Druhou skupinu, bohužel tu početnější, tvoří lidé, kteří se v tomto směru chovají nezodpovědně. Půjčují si více, než si mohou dovolit, často u pochybných firem a za vysoké úroky. Zde spatřuji rezervy na straně státu, který by se měl důsledněji zaměřit na zvyšování finanční gramotnosti svých občanů a zároveň přísněji regulovat poskytování zejména spotřebitelských úvěrů,“ myslí si Zdeněk Strnad.

STUDENTI EF JU U SOUDU

O nové trendy oživuje příznivec lyžování, badmintonu a čerstvý držitel mezinárodních kapitánských zkoušek také výuku práva na Ekonomické fakultě JU, kde působí od roku 2012 na Katedře práva jako odborný asistent. Nejnovější inspiraci mu přinesla studijní cesta po amerických univerzitách a soudech, na kterou se v loňském roce vydal s dalšími zástupci fakulty. S kolegyní Martinou Krásnickou následně za podpory vedoucího katedry dr. Hrubého připravil pro studenty obchodního práva celosemestrální simulaci zaměřenou na proces insolvency (tzv. mock trial). Pomyslným vrcholem bylo simulované soudní jednání před odbornou porotou přímo v jednací síni, při kterém měli studenti

přidělené role jako při skutečném jednání. Vítězně skupině byl před koncem semestru slavnostně předán putovní pohár a ocenění získali i nejúspěšnější jednotlivci. „Stali jsme se pravděpodobně první neprávnickou fakultou u nás, která aplikovala tuto formu výuky. Jsem nadšený z toho, jak se to povedlo a jak dobře si studenti vedli. Po zkušenostech z ekonomických univerzit v USA musím říci, že ve znalostech mají naši studenti jednoznačně navrch. Nejsou možná tak asertivní jako jejich američtí kolegové, ale vědí toho rozhodně více. Mám z nich opravdu radost a jsem na ně hrdý,“ přiznává Zdeněk Strnad a takto pozitivně uzavírá naše povídání. ●

*Text: Radim Dušek
Foto: Vladimír Hrbek*

NEPÁL NEZMĚNÍŠ. NEPÁL ZMĚNÍ TEBE

Loňský listopad a prosinec strávily studentky Zdravotně sociální fakulty Lucie Buiová a Lenka Šatrová na stáži v nemocnici v nepálském městě Dhulikhel. Z Česka tam byly jediné, z fakulty první.

Obě dívky studují druhý ročník oboru Všeobecná sestra. Ten je tak početný, že se před odjezdem do Nepálu neznaly. Spojilo je však stejné přání – vydat se do světa a pomáhat tam, kde to má smysl. Zdravotně sociální fakulta loni svůj dlouhý seznam míst, kam mohou studenti jezdit na stáže, rozšířila právě o Nepál. Plány ale zkomplikovalo ničivé zemětřesení, které

zemi postihlo loni v dubnu. „Jeho následky jsou stále znát, například jsme viděly krásné chrámy, jejichž poničenou část teď podpírají kůly,“ vzpomínají studentky.

Aby fakulta za daných okolností zajistila v Nepálu co nejbezpečnější místo pro stáž, rozhodla se využít nabídky nemocnice v Dhulikhelu, který je od hlavního města Káthmándú vzdálený 30 kilometrů. Byla to

praxe určená pro všeobecné sestry: v konkurzu kromě odborných znalostí a angličtiny hrály roli i jejich praktické zkušenosti a dobrovolnické aktivity. Angličtina se ukázala jako základní předpoklad, protože v Nepálu je velmi rozšířená a v nemocnici obzvlášť. „Sestřičky si v angličtině předávaly směny, lékaři v tomto jazyce vyučovali mediky, anglicky psané byly veškeré studijní materiály. Pokud jsme něčemu nerozuměli, byli všichni velmi ochotní nám cokoli vysvětlit, takže jsme se rychle chytily,“ vzpomíná blondatá Lenka, která v Nepálu působila velmi exoticky – na rozdíl od tmavovlásky Lucie, jejíž rodiče pocházejí z Vietnamu. Ač se Lucie na fakultě nejdřív zajímala spíš o stáž do Afriky, protože v Asii už s rodiči byla, možnost podívat se do Nepálu ji upoutala. Stejně jako Lenku, kterou velmi lákala i zdejší krajina, protože miluje vysokohorskou turistiku.

Na dlouhé výlety do hor ale nebyl během tohoto pobytu prostor, protože většinu času jim zabrala práce v nemocnici. Nastoupily tam ihned po svém příjezdu a postupně se vystřídaly na interně, chirurgii a na dětském oddělení. Dveře otevřené měly i na ostatní pracoviště, takže si domů přivezly spoustu nových poznatků. Vážily si důvěry, kterou jim místní zdravotníci projevovali, a také se jim líbilo, jak hezky se k sobě navzájem chovají – jak si lékaři váží sester a naopak. Samozřejmě nemohly přehlédnout propastné rozdíly vyplývající z chudoby, ale nebyl čas si to moc připouštět. „Když jsem poprvé přišla na pokoj interního oddělení, překvapilo mě, že je tam spousta lidí. V pokoji bylo třeba 18 postelí, přičemž každý měl u sebe několik příbuzných, kteří se o něj starali. Veškerou hygienickou péči v nemocnici totiž zajišťuje rodina, úkolem sester je podávat léky a jednat podle příkazu lékařů. Takže příbuzní si nosili karimatky a zůstávali v pokoji po celou dobu. Viděla jsem i jednu pacientku, o jejíž dcerku se asi doma neměl kdo starat, a tak spala s nemocnou ženou v posteli,“ líčí Lenka. Další

šok na sebe nenechal dlouho čekat. Zatímco v listopadu bylo v Nepálu ještě příjemné teplo, v prosinci přišly mrazy a v kamenné budově nemocnice se netopilo. Pacientům šla v mrazu pára od pusy, leželi v bundách a čepicích. Spásou byly teplé deky z jačí vlny, které jim jejich blízcí přinesli z domova.

Přesto dívky nikdy nezažily, že by si někdo z pacientů stěžoval. „Všichni vděčně přijímali pomoc a věřili, že lékaři i sestry pro ně dělají všechno, co mohou,“ shodují se. Zjistily, že Nepálci velmi špatně snášejí bolest, smrti se však nebojí tolik jako my. Přijímají ji snáze, protože věří, že se duše převtělí a život pokračuje dál. „Vůbec neznají slovo ateista. I nás se každý ptal, čemu věříme,“ vzpomíná Lenka. Líbilo se jí rovněž, jak obyvatelé Nepálu své bohy často a rádi oslavují. Převažuje tam hinduismus a buddhismus, u řady lidí se tato náboženství prolínají.

V nemocnici musely studentky odvést celkem 240 hodin praxe, chodily tam denně kromě soboty. Potkaly se s mnoha cizinci, například s mediky z Austrálie, Německa, Francie či Nizozemska. Operační sály byly dobře vybavené, občas sice vypadla elektřina, ale nikoho to příliš nerozhodilo. Stejně jako různá další zpoždění. Zkrátka pro všechny platil „Nepali time“, který plyne jinak než ten evropský. Lucie s Lenkou si na to dlouho nemohly zvyknout. Zaskočila je například pravidelná patnáctiminutová pauza sester, kdy mají nárok na pití čaje a vůbec je netrápí, že už jsou

lékaři připraveni na vizitu a čekají na chodbě. Stejně tak dodržování režimu na jídlo: žádné vynechávání oběda kvůli tomu, že zrovna není čas. A jíst je nutné pěkně pomalu, aby si člověk neuhnal vředy!

Nepál patří mezi nejchudší a nejméně rozvinuté země světa – až polovina jeho obyvatel žije pod hranicí chudoby. „Celkově jsou Nepálci velmi milí, někdy až naivně milí. Nejdřív jsem si říkala, že to musí být přetvářka, ale pak jsem zjistila, že takoví opravdu jsou. Jak k sobě navzájem, tak k turistům – vždy se k nám chovali s úctou, chtěli si s námi povídat, v autobuse nás pouštěli sednout,“ vzpomíná Lenka. Když měly volno, jezdily na výlety po okolí, mimo jiné i do národního parku Chitwan, kde si užily projíždku na slonech. Kapacitu autobusů zvyšuje možnost jezdit na střeše, což si dívky také vyzkoušely. „Je to skvělé, jen si musíte dávat pozor na ptáky. Na střechu dostanou Nepálci i kozu, tak proč to nezkusit?“ usmívají se cestovatelky.

Viděly velkou bídu a skromnost místních lidí, ale pochopily i jejich ohromné bohatství, které spočívá v upřímnosti, pokoře a jiném vnímání času. Poznaly také, jakou sílu dává Nepálcům víra – a jakou moudrost v sobě mají, když v nuzných podmínkách dokážou přijímat svůj život s vděčností a radostí. Jsou velmi hrdí na

domov a považují svou zemi za nejkrásnější na světě. K tomu, aby byli šťastní, totiž stačí místním lidem opravdu velmi málo. Právě tato schopnost radovat se ze života se dívkám líbila nejvíc a chtějí si ji uchovat co nejdéle a přenést do běžného života i doma. „Nikdy předtím bych si nedokázala představit, jak moc mi Nepál přiroste k srdci a jak těžké bude toto místo opouštět,“ přiznává Lucie Buiová, kterou nejvíc potěšilo, když ji sestřička z chirurgie pochválila za to, jak se dokázala vcítit do potřeb pacientů. Obě dívky prý totiž velmi často myslely na to, aby neudělaly Jihočeské univerzitě ostudu. Nyní se o své zážitky a rady ochotně dělí na webových stránkách fakulty a chtějí pro spolužáky uspořádat i debatu s promítáním fotografií. Každému studentovi radí, aby využil šanci vycestovat, jichž univerzita dává velmi mnoho. Tato cesta jim totiž značně přerovnal a žebříček hodnot a obě by se rády do Nepálu ještě někdy vrátily. Zatím plánují uspořádat sbírku, jejíž výtěžek pomůže výstavbě školy v malé vesnici Dahoo a také vylepší vybavení dětského domova v Káthmándu. „Člověk si tu opravdu uvědomí, co je pro něj důležité. Nepál nezměníš, Nepál změní tebe,“ shrnuje Lenka Šatrová. ●

Text: Alena Binterová

Foto: Aleš Motejl, archiv Lenky Šatrové

ÚNOR

12. ÚNOR

XXIII. Reprezentační ples JU

19:30, DK Metropol, České Budějovice

Zveme vás na tradiční ples Jihočeské univerzity, jeden z nejoblíbenějších plesů v sezóně! Hlavním hostem večera bude Petra Janů, v programu dále uvidíte silovou akrobacii v podání DaeMen a módní přehlídku ateliéru ...atd (ateliér Terezy Dohnalové). K tanci hrají Metroklub Big Band a Swing Trio Avalon.

25.–26. ÚNOR

Volejbalový maraton o pohár rektora JU

Sportovní hala, České Budějovice (začátek 25. 2. v 5:30 a konec 26. 2. v 15:30)

Soutěž volejbalových družstev, probíhající letos 2016 minut bez přestávek. Přihlásit se může 25 šestičlenných týmů z celé JU. Připraven je i bohatý doprovodný program a občerstvení.

27. ÚNOR

Věda pro každého v Géčko

11:00–16:30, Nákupní centrum Géčko, České Budějovice

Celodenní akce, na které vám odborníci z univerzity přiblíží zajímavosti z oblasti vědy a poznání. Připraveny jsou interaktivní vědecké show fyziky a chemie a stanoviště s doprovodným programem.

BŘEZEN

8. BŘEZEN

Konec prokrastinace – přednáška

Petra Ludwiga

17:00, aula JU, Studentská 23, České Budějovice

Petr Ludwig je autorem mezi studenty populární knihy Konec prokrastinace. Seznamte se s fenoménem spočívajícím v chorobném odsování úkolů. Přednáška je zdarma a pořádá ji Studentská unie JU.

8. BŘEZEN

Studentské putování – severní Norsko

18:00, klub Akademické knihovny (přízemí), Branišovská 31b, České Budějovice

V pravidelném cyklu přednášek Mezinárodního studentského klubu JU pohovoří studentka Nikola Sagapová o svých zážitcích ze severního Norska.

12. BŘEZEN

XIV. Reprezentační zemědělský ples

20:00, DK Metropol, České Budějovice

Tradiční ples Zemědělské fakulty JU, Regionální agrární komory Jihočeského kraje a SOŠ VMZ a JŠ. K tanci a poslechu zahraje skupina Luckies. Rezervace vstupenek za Zemědělskou fakultu na čísle 387 772 427.

16.–20. BŘEZEN

Radorallye 2016

Studentské rádio K2, aula JU, Studentská 23, České Budějovice

Soutěž studentských rádií poprvé na půdě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích! Akci hostí domácí rádio K2, které v posledních dvou letech úspěšně reprezentovalo naši univerzitu v Trnavě a Košicích.

22. BŘEZEN

Přednáška Cizinec v tvých branách

17:00, Teologická fakulta JU, Kněžská 8, České Budějovice

Dr. Petr Štica z univerzity v německém Münsteru pohovoří ve své přednášce o aktuálních otázkách evropské uprchlické politiky z pohledu teologické etiky.

DUBEN

12. DUBEN

EUROPEAN JOBDAY 2016

celý den, menza JU, Studentská 797, České Budějovice

Veletř pracovních příležitostí pro studenty JU je jedinečnou šancí ke zprostředkování kontaktů mezi studenty a zástupci významných zaměstnavatelů působících v České republice.

www.jcu.cz
facebook.com/jihoceska.univerzita
twitter.com/JihoceskaUni
instagram.com/jihoceskauniverzita